

اجرای مصوبه کد مالیاتی درگاه‌های آنلاین؛ آیا بانک مرکزی کمر به قتل پرداخت‌یارها بسته؟

- دیجیاتو

آرش پارساپور | یکشنبه، ۲۶ بهمن ۱۳۹۹

موضوع دریافت کد مالیاتی و فرایند صدور پرونده مالیاتی برای متقاضیان درگاه پرداختی که کد مالیاتی ندارند از شب گذشته (۲۵ بهمن) اجرایی شد و این در حالیست که پرداخت‌یارها همچنان به نحوه اجرای این قانون مشکل و البته اعتراض دارند. پرداخت‌یارها باور دارند که اعطای این وب سرویس بطور مستقیم به خود آنها می‌تواند یک فرآیند بسیار پیچیده را ساده‌تر کند و از آسیب‌های احتمالی برای این مجموعه‌ها و مشتریان‌شان جلوگیری کند.

حال با اجرایی شدن این قانون تمامی دارندگان درگاه‌های پرداخت باید پرونده مالیاتی داشته باشند و این کار باعث می‌شود هرکس به هر طریق و میزانی که فروش اینترنتی دارد، نیازمند ایجاد پرونده مالیاتی باشد تا بتواند به کار خود ادامه دهد و این موضوع دربرگیرنده تک تک مشتریان پرداخت‌یارها و فروشندگان اینستاگرامی و غیره خواهد بود.

با وجود اینکه بانک مرکزی در راستای ساده‌تر کردن اجرا شدن فرایند کد مالیاتی برای درگاه‌های پرداخت اعلام کرده که با همکاری سازمان مالیاتی گرفتن کد مالیاتی برای پذیرندگان قدیمی، به صورت خودکار انجام خواهد داد اما این موضوع از منظر فعالان پرداخت یاری باعث می‌شود که با همه پذیرنده‌ها یکسان برخورد نشود و در کنار مواردی چون عدم سطح بندی پذیرنده‌ها، مشکلات این فرایند را دوچندان کند.

مدیران عامل محترم شرکت های پرداخت

موضوع: تاریخ اجرایی شدن تغییرات مالیاتی در حوزه پرداخت

باسلام و احترام

پیرو نامه به شماره ۹۹/۱۰۴۴۲/ص/۹۹ مورخ ۹۹/۱۰/۲۷ و برگزاری جلسات متعدد رفع ابهام شرکت های پرداختیار با شاپرک پیرامون "قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان" مصوب مجلس محترم شورای اسلامی مورخ ۹۸/۰۸/۱۱، به اطلاع می رساند، تغییرات فرآیندی و فنی جهت اجرای قانون فوق الذکر از تاریخ ۹۹/۱۱/۲۵ ساعت ۲۰ به شرح ذیل اعلام می گردد:

- ۱- ارسال کد رهگیری ثبت نام مالیاتی (taxPayerCode) در کلیه درخواست های ثبت پایانه جدید، در موجودیت فروشگاه به صورت اجباری خواهد بود.
 - فیلد مذکور با طول ثابت ۱۰ رقم عددی از نوع داده ای String بوده که شخص دارای پرونده مالیاتی قبلا با ثبت نام و تشکیل پرونده در سازمان امور مالیاتی نسبت به اخذ آن اقدام نموده است.
- ۲- اطلاعات هویتی، مکانی، حیطه کسب و کار (صنف) و شباهای ارسالی پذیرندگان و شرکای تجاری، توسط اداره مالیات با ثبت هر ابزار پذیرش جدید اعتبارسنجی می گردد.
- ۳- تغییر در هر یک از اقلام اطلاعاتی فوق و یا فعال سازی مجدد پایانه غیرفعال برای پایانه هایی که با کد رهگیری مالیاتی ثبت شده اند (مطابق بند ۱) صرفا در صورت اخذ تایید استعلامی از سازمان امور مالیاتی امکان پذیر خواهد بود.
- ۴- برای پایانه های پیشین، در دوره گذار پرونده مالیاتی تشکیل، و تکمیل اطلاعات مالیاتی آنها مطابق مستندات وب سرویس مربوطه صورت می پذیرد. لازم به ذکر است قوانین بند ۳ برای پذیرندگان تکمیل اطلاعات شده نیز جاری خواهد بود.

بر اساس نامه ای که شاپرک به مدیران پرداخت یارها ارسال کرده از ساعت ۲۰ روز ۲۵ بهمن ماه این تغییرات اعمال شده است. در این نامه تاکید شده شرکت های پرداخت یار هرچه سریع تر باید نسبت به انجام آزمون های فنی و ارتباطی اقدامات لازم را انجام دهند و مهلتی کمتر از یک هفته برای این کار در نظر گرفته شده بود. متن کامل این نامه در این فایل [PDF](#) در دسترس است.

بانک مرکزی آذر ماه گذشته اعلام کرد که زیرساخت های لازم از سمت بانک مرکزی و سازمان امور مالیاتی برای اجرایی کردن این مواد قانونی فراهم شده است و از دی ماه این قانون اجرا می شود؛ اما فعالان حوزه پرداخت یاری چه مشکلی با این اعمال تغییرات دارند؟

معلوم نیست چرا به پرداخت یارها وب سرویس نمی دهند

«علی امیری» هم بنیانگذار مجموعه زرین پال در گفتگو با دیجیاتو در پاسخ به این پرسش که آیا پرداخت یارها توانستند همانند PSPها مهلتی برای تست سامانه کد مالیاتی داشته باشند می‌گویند فرایند تست آزمایشی با این فرایند برای PSPها مدتی است که فراهم شده اما به پرداخت یارها اصلاً چنین فرصتی داده نشده است. امیری می‌گوید آنها و دیگر بازیگران حوزه پرداخت یاری با سازمان مالیات صحبت کرده بودند تا وب سرویس را مستقیم از خود این سازمان دریافت کنند اما بانک مرکزی آنها را به نوبه‌ای دور زده است:

«بانک مرکزی علی‌رغم موافقتی که بین ما و سازمان مالیات شده بود، اعلام کرده که این وب سرویس را شاپرک اعطا می‌کند و تاریخچه کارنامه شاپرک نشان می‌دهد که تعامل درستی با پرداخت یارها ندارد و بسیاری از خدمات پایه‌ای دیگر را سال‌هاست که ارائه نداده و بعید است که این وب سرویس را با تعاملی دقیق به پرداخت یارها بدهد.»

کد مالیاتی برای همه کسب و کارهای کوچک و بزرگ است

امیری می‌گوید با اقداماتی که بانک مرکزی انجام می‌دهد کمر به قتل پرداخت یارها بسته است و در حال حاضر پرداخت یاری هیچ مزیتی ندارد که بتوان روی آن مانور داد. او در پاسخ به این سوال که آیا قرار است در وهله اول موضوع [کد مالیاتی با کسب و کارهای بزرگ اجرایی شود](#) به دیجیاتو می‌گوید که شاید زمانی برنامه بانک مرکزی این بوده اما در حال حاضر همه کسب‌وکارها را در برمی‌گیرد.

امیری ضمن اشاره به این مسئله که مجموعه‌های شارژ ساختمان و دنگی و بسیاری از استارت‌آپ‌های فعال در حوزه‌های مشابه با این کار کاملاً نابود می‌شوند به دیجیاتو می‌گوید در

بسیاری از جلسات نمایندگان شاپرک به این کسب و کارها راه حلی که به فعالان این حوزه دارند اینست که این بیزینس مدل خود را تعطیل کنید.

بازار غیرشفاف کارت به کارت داغ‌تر می‌شود

امیری با انتقاد نسبت به روند بانک مرکزی و عدم پاسخگویی شفاف می‌گوید که مسئولین این نهاد با شعارهایی که در صدا و سیما سر می‌دهند به مشکلات اقداماتشان نمی‌پردازند. او در پاسخ به این سوال که موضوع کد مالیاتی چه مشکلاتی در بدنه شبکه پرداخت ایجاد می‌کند می‌گوید که مساله بازار غیرشفاف کارت به کارت که این روزها هم سقفش بالاتر رفته و هم کارمزد بیشتری پیدا کرده، قطعا بعد از اجرای کد مالیاتی بیشتر خواهد شد. او در همین رابطه توضیح داد:

«این چیزی است که ما از بیرون می‌بینیم و بازهم تاکید می‌کنم که به نظر می‌رسد قصد دارند که پرداخت یاری را نابود کنند و بیش از صد شرکت پرداخت یاری را به تعداد اندکی برسانند و آنها را شبیه به PSPها کنترل کنند.»

امیری در پاسخ به این سوال که آیا با کلیت طرح کد مالیاتی به عنوان یک فعال حوزه فین تک و پرداخت یاری مشکل دارد یا خیر می‌گوید که هیچ مشکلی با شفافیت از سوی هیچ بازیگری وجود ندارد. او در پاسخ دیگر به این سوال که مطالبه اصلی آنها از بانک مرکزی دقیقا چیست:

«در وهله اول باور دارم که تمامی مشتریان ما در پذیرندگان سایت شاپرک ثبت شده که می‌توان تمام این فرایندها را با اطلاعاتی که دارند به صورت اتوماتیک انجام دهند، حتی اگر این کار شدنی نیست که به نظر من کار پیچیده‌ای نیست؛ ما خواستار این بودیم که خودمان وب سرویس را بگیریم و کارها را انجام دهیم. اقدام کنونی دور زدن لقمه به سخت ترین حالت ممکن است و می‌توان همه کارها را در پشت صحنه انجام داد و مشتریان را درگیر نکرد.»

هم بنیانگذار زرین پال باور دارد این کار باعث ریزش انبوه مشتریان پرداخت یارها می‌شود: «دلیل عدم اعطای وب سرویس به ما از سوی بانک مرکزی اینست که می‌گویند این موضوع محرمانه است در صورتی که کاربر در سایت من دارد ثبت نام می‌کند! این توجیه‌های نادرست و امنیتی کردن هر موضوعی، آدرس غلط است و انداختن توپ به نهادهایی که دست هرکسی به آن نمی‌رسد، کار راحتی است اما نشان می‌دهد که نمی‌خواهند پاسخگو باشند.»

عدم تفکیک سطح بندی پذیرنده‌ها و برخورد چندگانه با پذیرنده‌ها

«میلاد جهاندار» بنیانگذار مجموعه با همتا در گفتگو با دیجیاتو می‌گوید برای اجرای یک مصوبه نه اقدام کارشناسی لازم انجام شده و نه آموزش درستی به همه داده شده است و صرفا فرایندی را در یک زمان مشخص اجرایی کرده‌اند: «شرکت‌های PSP یک ماهی است که این فرایندها را تست

کرده‌اند اما بازهم ابهامات زیادی در آن وجود دارد.» به گفته او در این طرح شرکتهای PSP ضرر و خسارت کمتری نسبت به شرکت‌های پرداخت‌یار خواهند دید چرا که اهمیت جذب پذیرنده جدید برای آنها کمتر است و در مرحله توسعه قرار ندارند.

جهاندار در پاسخ به این سوال که مشکل اجرا شدن طرح را به صورت فعلی در چه می‌داند می‌گوید روالی که سازمان مالیاتی و بانک مرکزی برای کسب و کارهای کوچک و بزرگ تعریف کرده دقیقاً یک شکل است: «یک دستفروش با یک هلدینگ صنعتی با چند هزار نفر کارمند و دارای دپارتمان حقوقی باید یک فرایند را پشت سر بگذارند که این مساله عدم سطح بندی کسب و کارها خودش یک مشکل اساسی است.»

دوباره کاری و دوباره کاری

او ضمن رد بسیاری از صحبت‌هایی که پیش‌تر توسط بانک مرکزی مطرح شده می‌گوید بانک مرکزی مشکلات را برای رفع تکلیف دنبال می‌کند و نه حل ریشه‌ای آن:

«وقتی کد ملی وجود دارد چرا باید پذیرنده برود کد مالیاتی دریافت کند؟ در حال حاضر همچنان ثبت نام برای پذیرندگان وجود دارد و باید اطلاعاتی که بانک مرکزی همه آن را دارد، دوباره وارد کند. صرفاً پذیرندگان قبلی کارشان کمی کمتر است که این خودش یک معضل است. آنها درست کردن مشکل را با انداختن دردسر و دشواری ایجاد کردن برای مردم و پذیرنده‌ها حل می‌کنند؛ پذیرنده اگر اطلاعاتی را به شاپرک می‌دهد، باید همان اطلاعات به سامانه مالیاتی ارسال شود نه اینکه پذیرنده چندین بار با حاکمیت و نهادها روبرو نشود و فرم پر کند.»

جهاندار با تاکید بر اینکه موافق شفافیت و جلوگیری از فرار مالیاتی است می‌گوید مشکل اصلی سیاست اجرایی بانک مرکزی است: «در حال حاضر این حوزه می‌رود زیر ذره‌بین اما حوزه‌ای مثل کارت به کارت یا سامانه‌های جدیدی مانند «پل» (جابجایی پول بر اساس شباهت به جای شماره کارت) که قرار است رونمایی شود، کاملا مغفول باقی مانده است. او می‌گوید در حال حاضر هیچ نظارتی برای تراکنش‌های مالی و پیش‌بینی برای فرار مالیاتی نیست؛ آمار کارت به کارت چندین سال است که توسط بانک مرکزی منتشر نمی‌شود و معلوم نیست چطور می‌توان روی آن نظارت کرد.

او می‌گوید برخورد دوگانه با پذیرنده‌ها صورت گرفته و پذیرنده‌های قبلی نیازی به ثبت نام ندارند اما پذیرنده‌های جدید باید شخصا و راسا ثبت نام کنند: «که این برخورد دوگانه باعث رواج اجاره دستگاه‌های پوز هم خواهد شد و کارت به کارت رشد پیدا می‌کند و مشکلات شبکه پرداختی کشور چندین برابر می‌شود.

به گفته جهاندار وقتی موضوعی قرار است اجرا شود فقط نباید به اجرای آن فکر شود و نیازمند به آموزش و فرایند اجرایی تست و مراحل دیگری دارد که در اجرای مصوبه کد مالیاتی به این موارد توجه نشده است.

به طور کلی عدم ارائه زمان تست به پرداخت‌یارها، عدم آموزش و اطلاع‌رسانی‌های مناسب به پذیرندگان، برخورد دوگانه با پذیرندگان قدیم و جدید، عدم جامع‌نگری به تراکنش‌ها به صورت مشخص تراکنش‌های کارت به کارت در اجرا در نظر گرفته نشده‌اند و عدم سطح بندی کسب و کارها مشکلاتی است که جهاندار در پیاده‌سازی طرح حاضر دارد.

او درخواست بودجه چند هزار میلیارد تومانی برای راه‌اندازی این سرویس را نگران‌کننده وصف می‌کند: «بانک مرکزی و سازمان مالیاتی در اجرای قانون به شدت سهل‌انگاری کرده‌اند و مشکلاتی که در حال حاضر در اجرا وجود دارد باعث صدمات جدی به صنعت و ایجاد دردسر برای مردم

خواهد شد و با وجود تمام این مشکلات درخواست بودجه چند هزار میلیاردی برای اجرای این پروژه توسط سازمان مالیاتی شده است . و این در حالی است که تمام بار اجرایی این قانون که در نامه‌های متفاوت ابلاغ شده، به دوش شرکت‌ها، پذیرندگان و مردم است»

شما در مورد اجرایی شدن طرح [کد مالیاتی](#) چه فکر می‌کنید؟ نظرات خود را با ما در میان بگذارید.

[دیجیاتو](#)